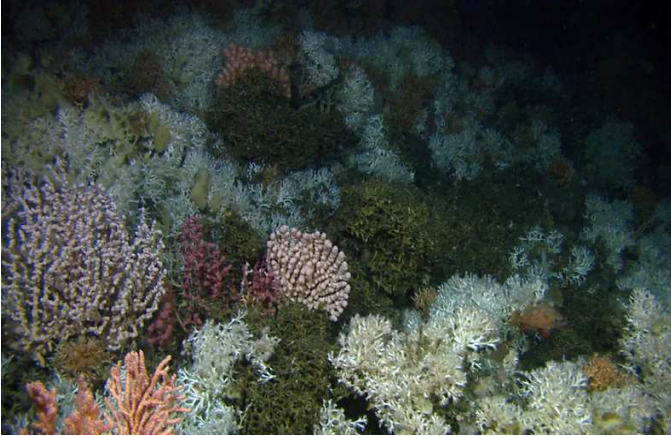

Bakgrunn: vern av norske koraller og manglende reell beskyttelse

Den norske kaldtvannskorallene er på verdensbasis helt unike. I norsk farvann finner man både det nordligste kjente korallrevet ved Sørøya, det største kjente ved Røst og det grunneste i Trondheimsfjorden. Bildet viser del av et ubeskyttet rev ved Sørøya utenfor Finnmark (c Havforskningsinstituttet/Mareano).

Der er antatt at mellom 30 -50 % av norske *Lophelia* korallrev er enten påvirket eller ødelagt av bunntråling, og bare en brøkdel av revene er vernet.

Norge har gjennom korallforskriften vernet fem korallområder og i disse områdene er det ulovelig å bruke bunnslepene redskaper men ikke forbudt med verken line eller garn, til tross for at også disse redskapene skader de sårbare revstrukturene. Forskriften krever også særlig aktsomhet ved fiske i nærheten av kjente forekomster av korallrev:

Kapittel XIII. Beskyttelse av korallrev i **Forskrift om utøvelse av fisket i sjøen**

§ 66. *Forbud mot å drive fiske i nærheten av korallrev*

(1) For å beskytte korallrev mot ødeleggelser som følge av fiskeriaktivitet, og derigjennom bidra til en forsvarlig ressursforvaltning blant annet ved å sikre reproduksjons- og oppvekstområder for mange fiskeslag, må det utvises særlig aktsomhet ved fiske i nærheten av kjente forekomster av korallrev. Det er forbudt å ødelegge revene med hensikt.

(2) Innenfor følgende områder er det forbudt å drive fiske med redskap som slepes under fiske og i den forbindelse kan berøre bunnen: [Sularevet 1999, Iverryggen 2000, Røstrevet 2003, Tisler og Fjellknausene ved Hvaler 2003.] [I tillegg ble Selligrunden i Trondheimsfjorden midlertidig vernet gjennom Naturvernloven i 2000]

Ref. <http://www.lovdatabasen.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20041222-1878.html#66>

Til tross for mange fine ord og hjemmesider om de norske korallrevene finner man at det siste norske korallrevet som ble vernet ble vernet av daværende fiskeriminister Svein Ludvigsen og miljøvernminister Børge Brende i **2003**. Det raske vernet av de norske korallrevene er internasjonalt anerkjent, og norsk fiskeriforvaltning høster godt av dette. Vernet er imidlertid langt fra komplett:

- a) **Vernet av de fem første korallområdene** omfatter kun forbud mot bunnslpende redskaper – altså ikke et fullverdig vern. Redskaper som garn og line skader også de sårbare korallstrukturene. Selv om bunntråling representerer den største trusselen, mener Greenpeace at minimum de sentrale delene av hvert rev-område må vernes mot alle trusler, inkludert passive fiskeredskaper som garn og line.
- b) **Andre kjente korallforekomster** som ikke er vernet gjennom kartfestete restriksjoner er bare omfattet av et generelt krav om **særlig aktsomhet**. Dette gjelder blant annet korallene i Trænadypet, Breisunddypet, utenfor Sørøya, i Lopp havet og på Storegga (Aktivneset, Korallneset, Sørmannsneset, Maudjupet), og Hola-revet utenfor Bø i Vesterålen. Revene på Storegga er generelt betydelig trålpåvirket, og ligger i et svært mye brukt trålområde. Også ved Sørøya og Breisunddjupet er det påvist trålskader og spor av fiskeredskaper. Ett rev utenfor Vestvågøy ble funnet totalt istykkertrålt i oktober 2008¹. Basert på samtaler med Fiskeridirektoratet, Kystvakten og en rekke fiskere, kan vi konkludere med at generelle aktsomhetskrav som **ikke er ledsaget av verken forbud eller kartfestete posisjoner**, naturlig nok har liten effekt.

Politiske intensjoner:

Departementene har vært klare over at dagens korallbeskyttelse ikke er tilstrekkelig. På miljøverndepartementet sine sider man blant annet lese at: ”*Selv om iverksatte tiltak antas å ha redusert ødeleggelsene av kjente korallforekomster, er dette neppe tilstrekkelig til å stanse ytterligere tap eller ødeleggelse av sårbare marine naturtyper frem mot 2020 uten nye tiltak. Det er derfor satt i gang arbeid for å bedre kunnskapsgrunnlaget og vurdere behovet for og utformingen av slike tiltak*”.

Videre finner man i Stortingsmeldingen om *Rent og Rikt Hav (2001-2002)* at regjeringen påpeker at norske korallrev skulle beskyttes enda bedre, blant annet gjennom en plan for marine beskyttede områder. I avsnittet om **En styrket marin arealforvaltning** viser Regjeringen at man vil;

- 1) *etablere et nettverk av marine beskyttede områder for å sikre representative, særegne, sårbare og truede marine naturtyper og naturverdier i norske kyst- og havområder.*
- 2) *beskytte gjenværende korallrev i norske farvann*

¹ http://www.mareano.no/nyheter/nyheter_2008/odelagt_korallrev
<http://www.dagbladet.no/nyheter/2008/10/14/550243.html>

Ingen av disse tiltakene er gjennomført etter at Solheim og Helga Pedersen overtok regjeringskontorene, selv om flere av regjeringens websider oppgir at ”planen for marine beskyttede områder” skal være ferdigstilt innen 2007”, og at ”en arbeidsgruppe har foreslått tilleggstiltak for å beskytte korallrev”². Ingenting har skjedd.

Dagens debatt internt i Regjeringen om hvorvidt den nye Naturmangfoldloven skal gjelde til havs eller ikke kan sees som en forlengelse av denne utsettelsesprosessen. Greenpeace mener det er på høy tid å avslutte den rødgrønne vernepausen til havs. Hav er også natur, og for korallrev er det en sjeldent godt dokumentert sannhet. 2008 er utpekt som det internasjonale korall året³.

Har de rødgrønne glemt havbunnsnaturen, eller er det andre krefter som styrer verneviljen? Det er ingen grunn til å utsette nødvendig korallvern.

Istykkertrålt korallrev ved Iverryggen i Norskehavet, c Havforskningsinstituttet

² Blant annet http://www.fisheries.no/management_control/environmental_impact/coral_reefs.htm og <http://www.regjeringen.no/en/dep/md/Selected-topics/naturmangfold/kaldtvannskorallrev/Fakta-om-kaldtvannskorallrev.html?id=415060>

³ <http://www.iyor.org/>